

Algemene beschouwingen Lokaal Liberaal Tiel

Voorzitter,

De afgelopen jaren staan in ieders geheugen gegrift. De ene crisis volgde de andere crisis op en ook nu lijkt er nauwelijks ruimte om op adem te komen. Veel jongeren worstelen met mentale gevolgen van de coronacrisis. Veel inwoners hebben zorgen over het vinden van een huis voor zichzelf, voor hun kinderen of voor hun ouders. De hoge inflatie zorgt daarnaast in veel huishoudens voor nog een grote uitdaging: “Kunnen we alle rekeningen nog wel blijven betalen?”.

Deze creeping crises hebben ook onze organisatie belaagd. Lokaal Liberaal Tiel wil de medewerkers bedanken voor hun flexibiliteit en inspanningen. De uitdagingen voor de gemeente nemen toe en zonder hun inzet stonden we hier niet. Bedankt.

Terugzien uit verkiezingsprogramma LLT

Lokaal Liberaal Tiel ziet in de begroting verschillende punten uit ons verkiezingsprogramma terug. En daar zijn we uiteraard blij mee.

- Het aanpakken van verschillende wegen de komende jaren. Hard nodig en ook concreet opgenomen.
- Inzet op het terugdringen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.
- Het terugdraaien van de bezuiniging de op buurtsportcoaches.
- Aandacht voor Tiel Fietsvriendelijk wordt nu eindelijk concreet. Dat vinden we mooi, wel willen we een toelichting op deze plannen en een doorkijk naar welke onderdelen de komende twee jaar worden uitgevoerd en op welke manier dit gebeurt. Kan het college deze toezegging doen?
- Over de rondweg Passewaaij hebben we na het inspiratiedocument 2.0 geen nieuwe updates ontvangen. Kan het college toezeggen dat zij tijdens een informatieve commissie de actuele stand van zaken deelt rondom de bouw van Passewaaij buurten 9, 10 en 11 én de aanleg van de rondweg?

Je moet niet meer uitgeven dan er binnenkomt

Dan de begroting. Jaren hebben we ons best gedaan om onze uitgaven in overeenstemming te brengen met onze inkomsten. We maakten pijnlijke keuzes in de ‘Toekomstvisie van Tiel’ om ruimte te maken voor investeringen in onze gemeente. Geld kan je maar een keer uitgeven. Soms moet je daarom lef tonen en stoppen met de dingen die je deed om nieuwe projecten en innovatieve ideeën een kans te geven.

De gemeente is geen gemeenschappelijke regeling die steeds maar iets nieuws bedenkt en extra geld ophaalt bij een ander. Dat vindt deze raad toch ongewenst gedrag? Hoewel, als we kijken naar 2026 lijkt het college dit toch te gaan doen. Er wordt te veel geld uitgegeven. Er wordt geen sluitende begroting gepresenteerd. We wachten de gesprekken tussen het Rijk en de VNG wel af.

Wat straalt het college daarmee uit? We hebben een wensenlijstje, we kunnen niet kiezen, dus doe maar alles – behalve echte lastenverlichting – en we nemen geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen voor onze financiën?

- Waarom maakt u structurele keuzes die Tiel voor zo’n 3 miljoen euro in het rood zetten?
- Waarom toont u geen lef voor het behoud en ter versteviging van de huidige financiële positie?

Veilig wonen en bewegen

Als je inwoners vraagt, wat vind je fijn in deze buurt? Dan gaat het vaak over een veilig gevoel. Veel mensen hebben dat veilige gevoel alleen niet meer. Al weken wordt er groot vuurwerk, of worden zelfs zogenaamde vuurwerkbommen, afgestoken en veel mensen durven in het donker niet alleen over straat. Daarom vragen wij nog maar eens naar de inzet van onze wijkagenten. Hoe staat het daarmee: is de formatie op orde? Komen de wijkagenten iedere dag op straat in onze gemeente? Kunnen zij contacten leggen in de wijk voordat dingen misgaan?

Daarnaast is het racegedrag op veel wegen gevaarlijk. In de diverse winkelcentra rijden scooters je half omver, auto's rijden op sommige wegen structureel véél te hard en fietsers gebruiken vaak de stoepen. Misschien voor hun eigen veiligheid, maar waar blijft dan de kwetsbaarste verkeersgebruiker.... Wat gaan we nu eindelijk eens met deze signalen doen?

Onderhoud en terugplaatsing afzetzpalen op fietspaden in o.a. Passewaaij

Een ander punt dat ook verkeersveiligheid en leefbaarheid raakt zijn de afzetzpalen. Al jaren is het vernielen en weghalen van paaltjes op fietspaden en stoepen een irritatiepunt. Dit levert gevaarlijke en onwenselijke situaties op. Denk bijvoorbeeld aan auto's die op het fietspad rijden. Een fietser verwacht dat niet, dat hoort ook niet. Of wanneer auto's door de bermen en plantsoenen rijden met diepe, modderige gleuven tot gevolg. Daar zit niemand op te wachten.

Lokaal Liberaal Tiel heeft de portefeuillehouder recent gevraagd om een update als vervolg op de toezegging die het college in 2021 heeft gedaan. We vragen het college nu middels een motie om de toegezegde inventarisatie en het verbetervoorstel in februari 2023 te bespreken in de besluitvormende commissie. Zodat de uitvoering na de winterperiode kan worden gestart. Deze motie dienen we samen in met D66, CDA en CU.

Westelijke ontsluitingsweg

Tijdens de presentatie van het coalitieakkoord miste Lokaal Liberaal Tiel duidelijkheid rondom de Westelijke Ontsluitingsweg. Het college heeft onze vraag opgepakt door in deze begroting uitgebreid stil te staan bij de huidige stand van zaken en het spaarplan. Wij houden dit proces in de gaten en drukken u op het hart prioriteit te blijven geven aan een zorgvuldig participatieproces en het spaarplan.

Lokaal Liberaal Tiel vraagt zich wel af: waarom is er alleen in de begroting voor 2023 geld gereserveerd voor de nieuwe ontsluitingsweg? Ben u bereid ook in 2024 en 2025 als basis een spaarbedrag van tenminste 650.000 euro op te nemen?

Inwonerparticipatie

Participatie van inwoners werkt niet alleen op het moment dat er een weg moet worden aangelegd of een nieuwe wijk wordt gebouwd. Inwonerparticipatie is voor Lokaal Liberaal Tiel altijd belangrijk. Inwoners zijn namelijk ook simpelweg mensen met een mening over hun buurt, met expertise vanuit hun werk of studieachtergrond en zij kunnen onze horizon alleen maar verbreden. We zien graag dat inwoners meepraten in de fractie of de informatieve raadscommissie en constateren dat het nieuwe vergadermodel niet voldoende aansluit bij inwoners om de weg naar de raadzaal te vinden. Wij roepen het college en de raadsleden dan ook op om snel te komen met een voorstel voor verbeteringen van het nieuwe vergadermodel. Het idee was goed, maar de uitwerking kan volgens ons veel beter en dan moeten we niet afwachten en aanmodderen, maar juist in actie komen.

Daarnaast gaat het ook om wat we met de input vanuit participatie doen. Een concreet voorbeeld is de shared space op het John van Burenplein bij Zinder. Een inspreker deelde veel handtekeningen met ons, maar een half jaar later is er nog niets gedaan. Lokaal Liberaal Tiel wil van het college weten wanneer actie komt. Wanneer wordt er iets gedaan met de suggestie van de inwoners en zien we een (tijdelijke) verkeersmaatregel? Of gaat u niets doen en wacht u op de autoluwe binnenstad?

Een ander initiatief waar we niets meer van horen is de Anne Frank boom. Wanneer wordt de boom geplaatst? En hoe onderhoudt u contact met de initiatiefnemers?

Vitale stad of vitale gemeente?

Richting het Rijk zeggen we weleens: er is nog een stukje Nederland buiten de Randstad; achter Utrecht. Tegen dit college wil ik zeggen: er zijn nog lokale ondernemers in winkelcentra buiten de binnenstad.

- Op welke manier gaat de stadmaker nadenken over de aantrekkingskracht van kleinere winkelcentra in onze gemeente? Komt er ook aandacht voor goede verlichting, mooie bankjes en bloembakken in deze winkelcentra? Mogen ook in andere winkelcentra wensbomen worden geplaatst of andere ideeën worden uitgevoerd die de saamhorigheid onder de inwoners vergroot?
- Wanneer komen er concrete plannen voor een uitbreiding of verplaatsing van het winkelcentrum in Passewaaij?

Daarnaast is een vitale stad meer dan alleen maar een goed ondernemersklimaat scheppen vanuit het beeld van de gemeente. Het gaat er juist om wat ondernemers van onze houding en het beleid vinden. Waarom doet dit college niet mee aan het onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente?

OZB

Om de financiële situatie in Tiel te verbeteren zijn de lasten de afgelopen jaren verhoogd. De onroerendezaakbelasting (OZB) is fors gestegen en inmiddels is de lastendruk in Tiel boven het landelijk gemiddelde. Bij de presentatie van deze coalitie miste Lokaal Liberaal Tiel een verlaging van de OZB al. Ondanks dat het geld in deze begroting flink wordt uitgedeeld, moet men het nu doen met het drukken van de stijging van de OZB.

Weet het college dat veel middeninkomens geen aanspraak kunnen maken op toeslagen, zoals de energietoeslag? Zoals de individuele inkomenstoeslag, die u wel weer verhoogd? Dat deze huishoudens geen aanspraak kunnen maken op allerlei regelingen, maar dat zij wel iedere prijsstijging in de portemonnee voelen? Het Nibud riep jaren geleden al dat het Tielse minimale beleid ruimhartig is. Vorige week presenteerde het college een gigantisch pakket aan minimaregelingen, maar wat doet u voor de middeninkomens?

Daarom dient Lokaal Liberaal Tiel een motie in om de OZB niet constant te houden of de stijging een beetje te drukken, maar om de totale belasting te laten dalen met 3,5%. Deze motie dienen we in met FVD. De dekking hiervoor is het handhaven van de bezuiniging op de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen. Zodat alle Tielse huishoudens, en ook onze verenigingen weten: de gemeente vindt ons niet alleen als er geld gegenereerd moet worden, maar toch ook weer als de financiële positie verbetert.

Hertenkamp

In de raadsvergadering van 19 oktober diende de oppositiepartijen een motie in om het college het gesprek te laten voeren met het bestuur van het Hertenkamp over geleden (financiële) schade en een bijdrage van de gemeente om door te kunnen gaan na de ontruiming. De gesprekken werden toen al gevoerd. De coalitie vond het echter niet nodig dat de vraag over financiële compensatie werd gesteld. Toen het nieuwe amendement van de oppositie werd gepubliceerd kon het college niet achterblijven.

Inmiddels is er vanuit de gemeente 3.000 euro beschikbaar gesteld. Lokaal Liberaal Tiel geeft complimenten aan de indieners op 19 oktober voor het initiatief dat kennelijk nodig was om het college te bewegen tot deze financiële compensatie. Jammer dat we deze goede boodschap 3 weken geleden niet gezamenlijk naar buiten konden brengen.

Slotwoord

Voorzitter,

Ik kom tot een afronding. Deze raadsperiode is ruim 7 maanden geleden gestart na een zeer droevige opkomst bij de verkiezingen. Dat mogen wij ook onszelf aanrekenen. Laten we daarom de handschoen oppakken om goede ideeën te steunen vanuit de politiek, ons vergadermodel niet voor onszelf aan te passen, maar voor de samenwerking en het gesprek met onze inwoners. Laten we reflecteren op ons eigen gedrag en functioneren, en stappen zetten om de bestuurscultuur te verbeteren. En laten we ervoor te zorgen dat de financiële basis op orde blijft en we niet een maand voor pakjesavond vergeten voor wie we hier zitten: namelijk voor de hele gemeente en alle inwoners van Tiel.